

МОТИВИ

към

Наредба за техническите лихвени проценти по чл. 169, ал. 1, т. 3 и ал. 8, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване и формулите за изчисляване на допълнителните пожизнени пенсии за старост

Със Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 19 от 2021 г.) е предвидено, че изискванията към техническите лихвени проценти за изчисляване на допълнителните пожизнени пенсии за старост и срочните професионални пенсии за ранно пенсиониране, техният максимален размер и формулите за изчисляване на допълнителните пожизнени пенсии за старост се определят с наредба на Комисията за финансов надзор (КФН).

Във връзка с това с проекта на наредба се предвижда, че техническият лихвен процент за определяне на допълнителната пожизнена пенсия за старост не може да бъде по-висок от дългосрочния лихвен процент за оценка на степента на конвергенция, публикуван от Българската народна банка (усреднен за последните седем години). Използваният показател се определя на базата на доходността по дългосрочните държавни ценни книжа, която съобразно чл. 169, ал. 9 от Кодекса за социално осигуряване се изисква да бъде взета предвид при определяне на техническия лихвен процент. Аналогичен подход е възприет и при изчисляването на премиите и резервите в застрахователната дейност¹. Във връзка с пенсиите от професионалните пенсионни фондове за определяне на максималния размер на техническия лихвен процент е използван същият показател, като се залага по-широк диапазон (150 на сто от дългосрочния лихвен процент за оценка на степента на конвергенция) предвид разликите в тяхната дейност и инвестиции.

По отношение на конкретните размери на техническите лихвени проценти с наредбата се изисква тяхното определяне на базата на принципа за предпазливост с оглед намаляване на риска от недостиг на средства за извършване на бъдещите плащания, както е възприето в актюерската практика.

Предвидените в наредбата формули за изчисляване на допълнителните пожизнени пенсии за старост се базират на утвърдени положения в актюерската наука и практика. Посредством определянето на единни формули за пенсиите от универсалните пенсионни фондове се осигурява еднакъв начин на изчисляването на пенсиите на всички лица, независимо от фонда, в който се осигуряват. Регламентирането на формулите в нормативен акт осигурява яснота и правна сигурност в отношенията между пенсионноосигурителните дружества и пенсионерите, улеснява бъдещите пенсионери при планиране на доходите си след пенсиониране и повишава прозрачността и доверието в дейността по допълнително пенсионно осигуряване.

Прилагането на наредбата не е свързано с допълнителни разходи за пенсионноосигурителните дружества извън необходимите за съобразяване с настъпилите промени на законово ниво. Проектът няма пряко отражение върху държавния бюджет и бюджета на КФН, като спазването на нормативните изисквания ще се контролира в рамките на системата за осъществяване на надзор над дейността по допълнително пенсионно осигуряване.

Проектът на наредба не съдържа разпоредби, които представляват мерки за осигуряване изпълнението на акт на правото на Европейския съюз или които транспонират изисквания на такъв акт.

¹ чл. 86, ал. 11 от Наредба № 53 на КФН от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд